

INTENSIV HOVUZLARDA BALIQ YETISHTIRISH

Aripov Baxtiyor Farmonovich

Buxoro Davlat Universiteti

Zoologiya va umumiy biologiya kafedrası o'qituvchisi

Po'latova Nodira Xudoynazarovna

Buxoro Davlat Universiteti

Biologiya ta'lim yo'nalishi 4-kurs talabasi

Annotatsiya. Maqolada baliq yetishtirish, intensiv, ekstensiv hovuzlar haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: baliq, intensiv, ekstensiv, karp, *Cyprinus carpi*, zog'ora, oq amur, xum bosh.

Аннотация. В статье приведены сведения о рыбоводстве, интенсивных и экстенсивных прудах.

Ключевые слова: рыба, интенсивная, экстенсивная, карп, *Cyprinus carpio*, сазан, белый амур, толсто лоб.

Abstract. The article provides information about fish farming, intensive and extensive ponds.

Key words: fish, intensive, extensive, carp, *Cyprinus carpio*, grass carp, thick forehead.

Dunyo aholisi soning ortib borishi, urbanizatsiya sifatli oziq-ovqat mahsulotiga bo'lgan talabni oshirdi. Aholi soning ortishi, ko'p qavatli binolarning qurilishiga olib kelgan bizning davrda ilm-fanning rivojlanishi oziq-ovqat mahsulotlari yetishtirishning optimal, samarali usullarini ishlab chiqishni taqozo etadi. Shunday samarali usullardan biri, vitamiv D, E ga, shuningdek fosforiga boy, tez hazm bo'luvchi, parhez bop gusht mahsuloti, baliq yetishtirish, xususan intensiv usullarda baliq mahsulotlarini yetishtirish hozirgi kunning eng rivojlanib borayotgan sohalaridan biri bo'lishga ulgurdi.

Intensiv baliq yetishtirishning afzalliklari juda ko'p, to'gri tashkil qilingan hovuz xo'jaliklarida juda katta miqdorda baliq yetishtirish mumkin. Intensiv baliq yetishtirish, bu sun'iy suv havzalarida, hajmi kichik bo'lishiga qaramay katta mahsuldorlikni ko'rsatish degani. Bunday hovuz xo'jaliklari shahar atrofida, chekkaroqda, shuningdek yopiq inshoot holatida shahar ichida ham tashkil qilinishi mumkin.

Hovuz dehqonchiligi suv va yer resurslaridan tejamkor foydalanish usulidir. Bu xususiy hududni har tomonlama rejalashtirish va tartibga solishni o'z ichiga oladi. Baliq yetishtirishning ahamiyati, avvalambor, xaridorlar yangi va mazali mahsulotlarni muntazam ravishda olish imkoniyatiga ega bo'lishlaridadir.

Hovuz xo'jaligining amaliy ahamiyati katta, chunki u baliq yetishtiruvchiga katta daromad olish va aholini o'z vaqtida yuqori sifatli qimmatbaho mahsulotlar bilan ta'minlash imkonini beradi.

Ekstensiv baliq yetishtirish tizimi baliq yetishtirishning eng kam boshqariladigan shakli bo'lib, unda juda kam g'amxo'rlik qilinadi. Ushbu tizim 1 -5 gektargacha bo'lgan katta hovuzlarni o'z ichiga oladi, ularning zichligi 5000 baliq/ga dan kam. Qo'shimcha oziqlantirish yoki o'g'itlash ta'minlanmaydi.

Yarim intensiv akvakultura suv havzalari tizimidan baliq yetishtirishni qo'shimcha ozuqalardan foydalanish orqali tabiiy ravishda mavjud bo'lgan oziq-ovqat bilan ta'minlanadigan darajada ko'paytirishga qaratilgan. Qo'shimcha ozuqalar donli ekinlar, qishloq xo'jaligi va baliq xo'jaligining qo'shimcha mahsulotlaridan tayyorlangan yemlargacha bo'ladi.

Buxoro, G'ijduvon, Qorako'l, Qorovulbozor tumanlarida 1 gektarda 100 tonna baliq yetishtirish intensiv usuli keng joriy qilinmoqda. 70 gektar maydonda intensiv havzalar barpo etilayotir. Yaqin oylarda viloyatdagi 900 gektar sun'iy suv havzalarini intensivlashtirish ishlari amalga oshiriladi. Baliq yetishtirish mahsuldorligi 4-5 barobarga oshiriladi. Bundan tashqari, intensiv suv havzalaridagi o'simlikxo'r baliqlar uchun "ryaska", "azolla" hamda "xlorella" kabi suv o'tlarini ko'paytirish yo'lga qo'yilgan. Bu borada Buxoro davlat universiteti Agronomiya va biotexnologiya fakulteti Biotexnologiya va oziq-ovqat xavfsizligi kafedrası, Zoologiya va umumiy biologiya kafedrası professor-o'qituvchilarining ilmiy izlanishlari, s'ay harakatlari juda katta ahamiyat kasb etadi. Soha mutaxassislari tomonidan doimiy viloyatdagi mavjud tabiiy suv havzalari monitoringi o'tkaziladi. Shuningdek, sho'rlik darajasi va iqlim sharoitiga mos bo'lgan baliq turlarini ko'paytirish bo'yicha Turkiya bilan hamkorlik aloqalari yo'lga qo'yilgan.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. ВАКШШУЛЛАЙЕВИЧ Т. В., ФАРМОНОВИЧ А. В., НАСИМОВНА Т. N. Determination Of Zooplanktons In Dengizkol Lake And Their Use In Fishing //JournalNX. – Т. 6. – №. 10. – С. 310-311.
2. Арипов Б. Ф. и др. Динамика биосинтеза белка различными штаммами почвенных актиномицетов //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2021. – Т. 2. – №. 3. – С. 191-198.
3. Усмонова Д. ПОВЫШЕНИЕ ПРОДУКТИВНОСТИ И КАЧЕСТВА РЫБЫ //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2020. – Т. 1. – №. 1.
4. Shamsiyev N. Morpho-Ecological Features Of Pikeperch (Stizostedion Lucioperca) In Lakes Of Ayakagytna In Uzbekistan //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 3. – №. 3.